

**Projekt rozwojowy nr N R14 0001 06/2009
pt. „Sieciowy system doradztwa i konsultacji
w procesach tworzenie i użytkowania map
akustycznych”,**

Prof. dr hab. inż. Jan Kaźmierczak
Politechnika Śląska, Instytut Inżynierii Produkcji

Wprowadzenie

W roku 2002 rozpoczęto realizację celowego projektu badawczego nr **6 T07 2002 C/05779** p.t. **„Opracowanie krajowego systemu tworzenia i eksploatacji cyfrowych map akustycznych dużych i średnich miast dla potrzeb profesjonalnego planowania przestrzennego i celów szkoleniowych”**.

Wniosek o dofinansowanie tego projektu badawczego został złożony przez konsorcjum czterech instytucji: Politechniki Śląskiej (lider konsorcjum), Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Politechniki Wrocławskiej oraz Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach.

Termin zakończenia realizacji projektu, przewidziany na koniec roku 2006, został dotrzymany, a wyniki projektu uzyskały wysoką ocenę.

Wprowadzenie

Opracowano skuteczną technologię tworzenia cyfrowych map hałasu terenów miejskich. Równoległe z pracami nad technologią mapowania hałasu, zarówno w ramach samego projektu celowego jak i kilku „projektów towarzyszących”, zespół badawczy zwrócił uwagę na istotny aspekt wdrażania tej technologii w określonych odpowiednimi aktami prawnymi instytucjach, którymi są jednostki samorządu terytorialnego (JST). Wymiernymi rezultatami tych prac stały się:

Wprowadzenie

Opracowano skuteczną technologię tworzenia cyfrowych map hałasu terenów miejskich. Równoległe z pracami nad technologią mapowania hałasu, zarówno w ramach samego projektu celowego jak i kilku „projektów towarzyszących”, zespół badawczy zwrócił uwagę na istotny aspekt wdrażania tej technologii w określonych odpowiednimi aktami prawnymi instytucjach, którymi są jednostki samorządu terytorialnego (JST). Wymiernymi rezultatami tych prac stały się:

- **Przygotowanie materiałów informacyjno-szkoleniowych,**

Wprowadzenie

Opracowano skuteczną technologię tworzenia cyfrowych map hałasu terenów miejskich. Równoległe z pracami nad technologią mapowania hałasu, zarówno w ramach samego projektu celowego jak i kilku „projektów towarzyszących”, zespół badawczy zwrócił uwagę na istotny aspekt wdrażania tej technologii w określonych odpowiednimi aktami prawnymi instytucjach, którymi są jednostki samorządu terytorialnego (JST). Wymiernymi rezultatami tych prac stały się:

- **Przygotowanie materiałów informacyjno-szkoleniowych,**
- **Podjęcie realizacji projektu badawczego ukierunkowanego na wsparcie pracowników JST z wykorzystaniem nowoczesnych technik wspomagających.**

Krótki opis założeń i przebiegu realizacji projektu celowego nr 6 T07 2002 C/05779

- o **Analiza zakresu użytkowania systemów GIS w krajowych jednostkach administracji lokalnej**

Krótki opis założeń i przebiegu realizacji projektu celowego nr 6 T07 2002 C/05779

- **Analiza zakresu użytkowania systemów GIS w krajowych jednostkach administracji lokalnej**
- **Przygotowanie baz danych dla potrzeb symulacji środowiska akustycznego**

Krótki opis założeń i przebiegu realizacji projektu celowego nr 6 T07 2002 C/05779

- **Analiza zakresu użytkowania systemów GIS w krajowych jednostkach administracji lokalnej**
- **Przygotowanie baz danych dla potrzeb symulacji środowiska akustycznego**
- **Wybór metod obliczeniowych stosowanych dla potrzeb CMA**

Krótki opis założeń i przebiegu realizacji projektu celowego nr 6 T07 2002 C/05779

- **Analiza zakresu użytkowania systemów GIS w krajowych jednostkach administracji lokalnej**
- **Przygotowanie baz danych dla potrzeb symulacji środowiska akustycznego**
- **Wybór metod obliczeniowych stosowanych dla potrzeb CMA**
- **Ocena jakości map akustycznych**

Krótki opis założeń i przebiegu realizacji projektu celowego nr 6 T07 2002 C/05779

- **Analiza zakresu użytkowania systemów GIS w krajowych jednostkach administracji lokalnej**
- **Przygotowanie baz danych dla potrzeb symulacji środowiska akustycznego**
- **Wybór metod obliczeniowych stosowanych dla potrzeb CMA**
- **Ocena jakości map akustycznych**
- **Wybór narzędzi informatycznych do tworzenia mapy akustycznej**

Krótki opis założeń i przebiegu realizacji projektu celowego nr 6 T07 2002 C/05779

- **Analiza zakresu użytkowania systemów GIS w krajowych jednostkach administracji lokalnej**
- **Przygotowanie baz danych dla potrzeb symulacji środowiska akustycznego**
- **Wybór metod obliczeniowych stosowanych dla potrzeb CMA**
- **Ocena jakości map akustycznych**
- **Wybór narzędzi informatycznych do tworzenia mapy akustycznej**
- **Wykorzystanie map procesów jako podstawy koncepcji zarządzania projektem**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Z przedstawionych przesłanek wynika zbiór założeń realizacyjnych projektu badawczego rozwojowego nr **N R14 0001 06/2009 pt. „Sieciowy system doradztwa i konsultacji w procesach tworzenie i użytkowania map akustycznych”**, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badan i Rozwoju.

Idea tego projektu sprowadza się do zaprojektowania i przeprowadzenia programu badań, rozwijających uzyskane uprzednio wyniki i ukierunkowanych na stworzenia rozwiązania systemowego, uwzględniającego rozwiązania:

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Z przedstawionych przesłanek wynika zbiór założeń realizacyjnych projektu badawczego rozwojowego nr **N R14 0001 06/2009 pt. „Sieciowy system doradztwa i konsultacji w procesach tworzenie i użytkowania map akustycznych”**, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badan i Rozwoju.

Idea tego projektu sprowadza się do zaprojektowania i przeprowadzenia programu badań, rozwijających uzyskane uprzednio wyniki i ukierunkowanych na stworzenia rozwiązania systemowego, uwzględniającego rozwiązania:

➤ **strukturalno-organizacyjne,**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Z przedstawionych przesłanek wynika zbiór założeń realizacyjnych projektu badawczego rozwojowego nr **N R14 0001 06/2009 pt. „Sieciowy system doradztwa i konsultacji w procesach tworzenie i użytkowania map akustycznych”**, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badan i Rozwoju.

Idea tego projektu sprowadza się do zaprojektowania i przeprowadzenia programu badań, rozwijających uzyskane uprzednio wyniki i ukierunkowanych na stworzenia rozwiązania systemowego, uwzględniającego rozwiązania:

- **strukturalno-organizacyjne,**
- **metodologiczne,**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Z przedstawionych przesłanek wynika zbiór założeń realizacyjnych projektu badawczego rozwojowego nr **N R14 0001 06/2009 pt. „Sieciowy system doradztwa i konsultacji w procesach tworzenie i użytkowania map akustycznych”**, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badan i Rozwoju.

Idea tego projektu sprowadza się do zaprojektowania i przeprowadzenia programu badań, rozwijających uzyskane uprzednio wyniki i ukierunkowanych na stworzenia rozwiązania systemowego, uwzględniającego rozwiązania:

- **strukturalno-organizacyjne,**
- **metodologiczne,**
- **narzędziowe.**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Celem aplikacyjnym projektu jest opracowanie skutecznej i efektywnej technologii wsparcia konsultacyjnego oraz doradczego użytkowników strategicznych map hałasu (Urzędów Miast).

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Celem aplikacyjnym projektu jest opracowanie skutecznej i efektywnej technologii wsparcia konsultacyjnego oraz doradczego użytkowników strategicznych map hałasu (Urzędów Miast).

Przedmiotem badań rozpoczętych pod koniec 2009 roku jest między innymi optymalizacja strukturalna systemu wsparcia (szkolenia i konsultowania) oraz wybór odpowiednich narzędzi informatycznych, w tym rozwiązań o charakterze systemu doradczo – ekspertowego.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Wyniki projektu będą umożliwiać wspomaganie prac samorządów/Urzędów Miejskich miejskich w zakresie:

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Wyniki projektu będą umożliwiać wspomaganie prac samorządów/Urzędów Miejskich miejskich w zakresie:

- 1. tworzenia, eksploatacji i bieżącej aktualizacji strategicznych map akustycznych,**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Wyniki projektu będą umożliwiać wspomaganie prac samorządów/Urzędów Miejskich miejskich w zakresie:

- 1. tworzenia, eksploatacji i bieżącej aktualizacji strategicznych map akustycznych,**
- 2. konsultacji w zakresie tworzenia programów ochrony środowiska przed hałasem**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Wyniki projektu będą umożliwiać wspomaganie prac samorządów/Urzędów Miejskich miejskich w zakresie:

- 1. tworzenia, eksploatacji i bieżącej aktualizacji strategicznych map akustycznych,**
- 2. konsultacji w zakresie tworzenia programów ochrony środowiska przed hałasem**
- 3. wspierania procedur oceny wykonalności oraz przygotowania technicznego przedsięwzięć objętych programami ochrony obszarów miejskich i mieszkańców miast przed ponadnormatywnym hałasem**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Wyniki projektu będą umożliwiać wspomaganie prac samorządów/Urzędów Miejskich miejskich w zakresie:

- 1. tworzenia, eksploatacji i bieżącej aktualizacji strategicznych map akustycznych,**
- 2. konsultacji w zakresie tworzenia programów ochrony środowiska przed hałasem**
- 3. wspierania procedur oceny wykonalności oraz przygotowania technicznego przedsięwzięć objętych programami ochrony obszarów miejskich i mieszkańców miast przed ponadnormatywnym hałasem**
- 4. pomocy w weryfikacji rezultatów zrealizowanych przedsięwzięć naprawczych w obszarze środowiska akustycznego**

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Dla realizacji aplikacyjnej części projektu konieczne było dokonanie wyboru instytucjonalnego partnera instytucji realizującej po stronie władz samorządowych.

Na podstawie podpisanej umowy, rolę takiego partnera w toku realizacji omawianego projektu rozwojowego pełni **Górnośląski Związek Metropolitalny (GZM)**, obejmujący kilkanaście miast aglomeracji katowickiej, z których większość z mocy ustawy „Prawo ochrony środowiska” już przygotowuje lub wkrótce rozpocznie przygotowanie strategicznych map akustycznych oraz, w konsekwencji, lokalnych programów ochrony środowiska przed hałasem.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Ze względu na ogólny wymiar przedstawianego projektu, na początkowym etapie jego realizacji zespół badawczy podjął próbę zidentyfikowania potrzeb jednostek samorządu terytorialnego w zakresie szkoleń i doradztwa.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Ze względu na ogólny wymiar przedstawianego projektu, na początkowym etapie jego realizacji zespół badawczy podjął próbę zidentyfikowania potrzeb jednostek samorządu terytorialnego w zakresie szkoleń i doradztwa.

Niezbędnym elementem tego procesu miało być określenie pożądanego profilu kompetencji pracowniczych, którego osiągnięcie umożliwią projektowane szkolenia oraz stosowanie innych funkcji polityki personalnej.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Ze względu na ogólny wymiar przedstawianego projektu, na początkowym etapie jego realizacji zespół badawczy podjął próbę zidentyfikowania potrzeb jednostek samorządu terytorialnego w zakresie szkoleń i doradztwa.

Niezbędnym elementem tego procesu miało być określenie pożądanego profilu kompetencji pracowniczych, którego osiągnięcie umożliwią projektowane szkolenia oraz stosowanie innych funkcji polityki personalnej.

Następnie – zgodnie z wstępnym założeniem - planowano zidentyfikowanie rozbieżności między aktualną wiedzą pracowników samorządowych, a wypracowanym modelem kompetencji.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Początkowym narzędziem badawczym stała się ankieta, ukierunkowana na możliwość przedstawienia przez pracowników samorządowych ich potrzeb i oczekiwań w zakresie rozwoju wiedzy o zarządzaniu środowiskiem akustycznym i adekwatnych kompetencji.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Początkowym narzędziem badawczym stała się ankieta, ukierunkowana na możliwość przedstawienia przez pracowników samorządowych ich potrzeb i oczekiwań w zakresie rozwoju wiedzy o zarządzaniu środowiskiem akustycznym i adekwatnych kompetencji.

Przyjęto, że wzorcowe programy szkoleniowe, a także przygotowywany system konsultacji i wsparcia eksperckiego, będą stanowiły wypadkową oczekiwań osób ankietowanych oraz wiedzy realizatorów projektu o potrzebach w tym zakresie.

Podstawowe założenia projektu badawczego rozwojowego

Początkowym narzędziem badawczym stała się ankieta, ukierunkowana na możliwość przedstawienia przez pracowników samorządowych ich potrzeb i oczekiwań w zakresie rozwoju wiedzy o zarządzaniu środowiskiem akustycznym i adekwatnych kompetencji.

Przyjęto, że wzorcowe programy szkoleniowe, a także przygotowywany system konsultacji i wsparcia eksperckiego, będą stanowiły wypadkową oczekiwań osób ankietowanych oraz wiedzy realizatorów projektu o potrzebach w tym zakresie.

Istotnym elementem w kształtowaniu takich programów powinna stać się także nawiązana współpraca z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska.

Pozatechniczne aspekty zarządzania środowiskiem akustycznym jako potencjalny obszar dalszych badań

Już w dotychczas zrealizowanych przedsięwzięciach pojawił się, a następnie stawał się dominującym, problem „czynnika ludzkiego” w badanych procesach zarządczych. Stąd przekonanie wykonawców projektu o wzmocnieniu tego kierunku badawczego.

Niewątpliwie można założyć, iż w ramach podjętych badań potrzeb szkoleniowych i doradczych potrzebne może być dokonanie nie tylko analizy kompetencji pracowników JST, zaangażowanych w przygotowanie i eksploatację map akustycznych oraz opracowanie i realizację lokalnych programów ochrony środowiska przed hałasem, lecz także możliwość oceny predyspozycji pracowników kierowanych przez władze JST do realizacji ww. zadań.

Pozatechniczne aspekty zarządzania środowiskiem akustycznym jako potencjalny obszar dalszych badań

Innym, potencjalnie interesującym obszarem badawczym może być to wszystko, co dotyczy mieszkańców obszarów miejskich narażonych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu.

Pozatechniczne aspekty zarządzania środowiskiem akustycznym jako potencjalny obszar dalszych badań

Innym, potencjalnie interesującym obszarem badawczym może być to wszystko, co dotyczy mieszkańców obszarów miejskich narażonych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu.

Zamieszkiwanie w takiej strefie skutkuje nie tylko uciążliwością, ale również szeregiem konsekwencji dla zdrowia i dobrostanu psychicznego mieszkańców, a nawet dla ich kondycji społeczno-ekonomicznej (np. poprzez zaniżenie cen nieruchomości położonych w strefie ponadnormatywnego hałasu).

Pozatechniczne aspekty zarządzania środowiskiem akustycznym jako potencjalny obszar dalszych badań

Innym, potencjalnie interesującym obszarem badawczym może być to wszystko, co dotyczy mieszkańców obszarów miejskich narażonych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu.

Zamieszkiwanie w takiej strefie skutkuje nie tylko uciążliwością, ale również szeregiem konsekwencji dla zdrowia i dobrostanu psychicznego mieszkańców, a nawet dla ich kondycji społeczno-ekonomicznej (np. poprzez zaniżenie cen nieruchomości położonych w strefie ponadnormatywnego hałasu).

Są to efekty zauważalne i uświadamiane przez mieszkańców, z czego wynikają częste protesty wobec tych decyzji władz samorządowych które to decyzje przyczyniają się do zwiększenia hałasu w miejscu zamieszkania.

Pozatechniczne aspekty zarządzania środowiskiem akustycznym jako potencjalny obszar dalszych badań

Spektakularnym przykładem niespójności wydanych decyzji i odczuć mieszkańców może być opisywana w mediach sytuacja, gdy zbudowany dla ochrony przed hałasem, pochodzącym od szosy szybkiego ruchu, ciężki ekran akustyczny odciął praktycznie okna części mieszkań w osłanianych budynkach mieszkalnych od widoku i światła dziennego.

Pozatechniczne aspekty zarządzania środowiskiem akustycznym jako potencjalny obszar dalszych badań

Spektakularnym przykładem niespójności wydanych decyzji i odczuć mieszkańców może być opisywana w mediach sytuacja, gdy zbudowany dla ochrony przed hałasem, pochodzącym od szosy szybkiego ruchu, ciężki ekran akustyczny odciął praktycznie okna części mieszkań w osłanianych budynkach mieszkalnych od widoku i światła dziennego.

Problemem ogólniejszym jest odbiór oddziaływań akustycznych przez mieszkańców obszaru zurbanizowanego, np. w zestawieniu z decyzjami dotyczącymi zamieszkania w centrum miasta (z różnorakimi, w tym także „akustycznymi” konsekwencjami) lub w dzielnicach peryferyjnych.

Podsumowanie

Z wyżej wymienionych względów, w procesach zarządzania środowiskiem akustycznym zasadne wydaje się wykorzystywanie przez samorządy elementów zarządzania partycypacyjnego, które poprzez włączenie partnerów społecznych do współdecydowania o programie działań publicznych na każdym etapie procesu zarządczego, prowadzi do wzmocnienia efektywności i skuteczności tych działań oraz zwiększenia zadowolenia społecznego.

Podsumowanie d.c.

Te i podobne uwarunkowania decyzji, stanowiących element tworzenia, uzgadniania i realizacji lokalnych programów ochrony przed hałasem, to niewątpliwie interesujący obszar dalszych badań z udziałem nie tylko specjalistów w zakresie zarządzania środowiskiem, lecz także przedstawicieli nauk społecznych (socjologów i – być może – psychologów).

Kontakt:

Prof. dr hab. inż. Jan Kaźmierczak

Politechnika Śląska w Gliwicach

Wydział Organizacji i Zarządzania

Instytut Inżynierii Produkcji

ul. Roosevelta 26, 41-800 Zabrze, Polska

tel.: (032) 27 77 311

e-mail: Jan.Kazmierczak@polsl.pl

**Dziękuję Państwu
za uwagę**